

MUKA
GOSPODINA NAŠEGA
ISUSA **K**RISTA
PO **I**VANU

Kod čitanja povijesti Gospodnje muke nema svijeća ni kađenja, ne pozdravlja se niti se znamenuje knjiga. Čita je đakon ili, ako njega nema, sam svećenik. Mogu je čitati i čitači laici, no riječi Kristove, ako je moguće, neka budu pridržane svećeniku. Đakoni, a ne drugi, prije pjevanja muke traže blagoslov od svećenika, kao i inače prije Evanđelja.

VELIKI PETAK

EVANĐELJE: Iv 18, 1 - 19, 42

✘ Muka Gospodina našega Isusa Krista po Ivanu

EVANĐELIST: U ono vrijeme: Zaputi se Isus sa svojim učenicima na drugu stranu potoka Cedrona. Ondje bijaše vrt u koji uđe Isus i njegovi učenici. A poznaše to mjesto i Juda, njegov izdajica, jer se Isus tu često sastajao sa svojim učenicima. Juda onda uze četvrticu i od svećeničkih glavara i farizeja sluge te dođe onamo sa zubljamama, svjetiljkama i oružjem. Znajući sve što će s njim biti, istupi Isus naprijed te ih upita:

ISUS: Koga tražite?

EVANĐELIST: Odgovore mu:

SVI: Isusa Nazarećanina.

EVANĐELIST: Reče im Isus:

ISUS: Ja sam!

EVANĐELIST: A stajaše s njima i Juda, njegov izdajica. Kad im dakle reče: 'Ja sam!' - oni ustuknuše i popadaše na zemlju. Ponovno ih tada upita:

ISUS: Koga tražite?

EVANĐELIST: Oni odgovore:

SVI: Isusa Nazarećanina.

EVANĐELIST: Isus odvrati:

ISUS: Rekoh vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, pustite ove da odu.

EVANĐELIST: Da se ispuni riječ koju reče:

ISUS: Ne izgubih ni jednoga od onih koje si mi dao.

EVANĐELIST: A Šimun Petar isuče mač koji je imao uza se pa udari slugu velikoga svećenika i odsiječe mu desno uho. Sluga se zvao Malho. Nato Isus reče Petru:

ISUS: Djeni mač u korice! Čašu koju mi dade Otac zar da ne pijem?

EVANĐELIST: Tada četa, zapovjednik i židovski sluge uhvatiše Isusa te ga svezahu. Odvedoše ga najprije Ani jer on bijaše tast Kajfe, velikoga svećenika one godine. Kajfa pak ono svjetova Židove:

VELIKI SVEĆENIK: Bolje da jedan čovjek umre za narod.

EVANĐELIST: Za Isusom su išli Šimun Petar i drugi učenik. Taj učenik bijaše poznat s velikim svećenikom pa s Isusom uđe u dvorište velikoga svećenika. Petar osta vani kod vrata. Tada taj drugi učenik, znanac velikoga svećenika, iziđe i reče vratarici te uvede Petra.

EVANĐELIST: Nato će sluškinja, vratarica, Petru:
SLUŠKINJA: Da nisi i ti od učenika toga čovjeka?
PETAR: Nisam!

EVANĐELIST: A stajahu ondje sluge i stražari, raspirivahu žeravicu jer bijaše studeno i grijahu se. S njima je stajao i Petar i grijao se. Veliki svećenik zapita Isusa o njegovim učenicima i o njegovu nauku. Odgovori mu Isus:

ISUS: Ja sam javno govorio svijetu. Uvijek sam naučavao u sinagogi i u Hramu gdje se skupljaju svi Židovi. Ništa nisam u tajnosti govorio. Zašto mene pitaš? Pitaj one koji su slušali što sam im govorio. Oni eto znaju što sam govorio.

EVANĐELIST: Na te njegove riječi jedan od nazočnih slugu pljusne Isusa govoreći:
SLUGA: Tako li odgovaraš velikom svećeniku?
EVANĐELIST: Odgovori mu Isus:
ISUS: Ako sam krivo rekao, dokaži da je krivo! Ako li pravo, zašto me udaraš?

EVANĐELIST: Ana ga zatim poslala svezana Kajfi, velikom svećeniku. Šimun Petar stajao je ondje i grijao se. Rekoše mu:
OSOBA 1: Da nisi i ti od njegovih učenika?
EVANĐELIST: On zanjeka:
PETAR: Nisam!

EVANĐELIST: Nato će jedan od slugu velikog svećenika, rođak onoga komu je Petar bio odsjekao uho:
OSOBA 2: Nisam li te ja vidio u vrtu s njime?
EVANĐELIST: I Petar opet zanjeka, a pijetao odmah zapjeva. Nato odvedoše Isusa od Kajfe u dvor upraviteljev. Bilo je rano jutro. I oni ne uđoše da se ne okaljaju, već da mognu blagovati pashu. Pilat tada iziđe pred njih i upita:
PILAT: Kakvu tužbu iznosite protiv ovoga čovjeka?
EVANĐELIST: Odgovore mu:
SVI: Kad on ne bi bio zločinac, ne bismo ga predali tebi.
EVANĐELIST: Reče im nato Pilat:
PILAT: Uzmite ga vi i sudite mu po svom zakonu.
EVANĐELIST: Odgovoriše mu Židovi:
SVI: Nama nije dopušteno nikoga pogubiti
EVANĐELIST: Da se ispuni riječ Isusova kojom je označio kakvom mu je smrću umrijeti. Nato Pilat uđe opet u dvor, pozove Isusa i upita ga:
PILAT: Ti li si židovski kralj?
EVANĐELIST: Isus odgovori:
ISUS: Govoriš li ti to sam od sebe ili ti to drugi rekoše o meni?
EVANĐELIST: Pilat odvrati:
PILAT: Zar sam ja Židov? Tvoj narod i glavari svećenički predadoše te meni. Što si učinio?

EVANĐELIST: Odgovori Isus:

ISUS: Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta. Kad bi moje kraljevstvo bilo od ovoga svijeta, moje bi se sluge borile da ne budem predan Židovima. Ali kraljevstvo moje nije odavde.

EVANĐELIST: Nato mu reče Pilat:

PILAT: Ti si dakle kralj?

EVANĐELIST: Isus odgovori:

ISUS: Ti kažeš: ja sam kralj. Ja sam se zato rodio i došao na svijet da svjedočim za istinu. Tko je god od istine, sluša moj glas.

EVANĐELIST: Reče mu Pilat:

PILAT: Što je istina?

EVANĐELIST: Rekavši to, opet iziđe pred Židove i reče im:

PILAT: Ja ne nalazim na njemu nikakve krivice. A u vas je običaj da vam o Pashi nekoga pustim. Hoćete li dakle da vam pustim kralja židovskoga?

EVANĐELIST: Povikaše nato opet:

SVI: Ne toga, nego Barabu!

EVANĐELIST: A Baraba bijaše razbojnik. Tada Pilat uze i izbičeva Isusa. A vojnici spletoše vijenac od trnja i staviše mu ga na glavu; i zaogrnuše ga grimiznim plaštem. I prilazili su mu i govorili:

SVI: Zdravo, kralju židovski!

EVANĐELIST: I pljuskali su ga. A Pilat ponovno iziđe i reče im:

PILAT: Evo vam ga izvodim da znate: ne nalazim na njemu nikakve krivice.

EVANĐELIST: Iziđe tada Isus s trnovim vijencem, u grimiznom plaštu. A Pilat im kaže:

PILAT: Evo čovjeka!

EVANĐELIST: I kad ga ugledaše glavari svećenički i sluge, povikaše:

GLAVARI SVEĆENIČKI: Raspni, raspni!

EVANĐELIST: Kaže im Pilat:

PILAT: Uzmite ga vi i raspnite jer ja ne nalazim na njemu krivice.

EVANĐELIST: Odgovoriše mu Židovi:

SVI: Mi imamo Zakon i po Zakonu on mora umrijeti jer se pravio Sinom Božjim.

EVANĐELIST: Kad je Pilat čuo te riječi, još se više prestraši pa ponovno uđe u dvor i kaže Isusu:

PILAT: Odakle si ti?

EVANĐELIST: No Isus mu ne dade odgovora. Tada mu Pilat reče:

PILAT: Zar meni ne odgovaraš? Ne znaš li da imam vlast da te pustim i da imam vlast da te razapnem?

EVANĐELIST: Odgovori mu Isus:

ISUS: Ne bi imao nada mnom nikakve vlasti da ti nije dano odozgor. Zbog toga ima veći grijeh onaj koji me predao tebi.

EVANĐELIST: Od tada ga je Pilat nastojao pustiti. No Židovi vikahu:

SVI: Ako ovoga pustiš, nisi prijatelj caru. Tko se god pravi kraljem, protivi se caru.

EVANĐELIST: Čuvši te riječi, Pilat izvede Isusa i posadi na sudačku stolicu na mjestu koje se zove Litostrotos – Pločnik, hebrejski Gabata – a bijaše upravo priprava za Pashu, oko šeste ure – i kaže Židovima:

PILAT: Evo kralja vašega!

EVANĐELIST: Oni na to povikaše:

SVI: Ukloni! Ukloni! Raspni ga!

EVANĐELIST: Kaže im Pilat:

PILAT: Zar kralja vašega da razapnem?

EVANĐELIST: Odgovoriše glavari svećenički:

GLAVARI SVEĆENIČKI: Mi nemamo kralja osim cara!

EVANĐELIST: Tada im ga preda da se razapne. Uzeše dakle Isusa. I noseći svoj križ, iziđe on na mjesto zvano Lubanjsko, hebrejski Golgota. Ondje ga razapeše, a s njim i drugu dvojicu, s jedne i druge strane, a Isusa u sredini. A napisu Pilat i natpis te ga postavi na križ. Bilo je napisano: 'Isus Nazarećanin, kralj židovski.' Taj su natpis čitali mnogi Židovi jer mjesto gdje je Isus bio raspjet bijaše blizu grada, a bilo je napisano hebrejski, latinski i grčki. Nato glavari svećenički rekoše Pilatu:

GLAVARI SVEĆENIČKI: Nemoj pisati: 'Kralj židovski', nego da je on rekao: 'Kralj sam židovski.'

EVANĐELIST: Pilat odgovori:

PILAT: Što napisah, napisah!

EVANĐELIST: Vojnici pak, pošto razapeše Isusa, uzeše njegove haljine i razdijeliše ih na četiri dijela – svakom vojniku po dio. A uzeše i donju haljinu, koja bijaše nešivena, otkana u komadu odozgor dodolje. Rekoše zato među sobom:

VOJNICI: Ne derimo je, nego bacimo za nju kocku pa komu dopane!

EVANĐELIST: Da se ispuni Pismo koje veli: 'Razdijeliše među se haljine moje, za odjeću moju baciše kocku.' I vojnici učiniše tako. Uz križ su Isusov stajale majka njegova, zatim sestra njegove majke, Marija Kleofina, i Marija Magdalena. Kad Isus vidje majku i kraj nje učenika kojega je ljubio, reče majci:

ISUS: Ženo! Evo ti sina!

EVANĐELIST: Zatim reče učeniku:

ISUS: Evo ti majke!

EVANĐELIST: I od toga časa uze je učenik k sebi. Nakon toga, kako je Isus znao da je sve dovršeno, da bi se ispunilo Pismo, reče:

ISUS: Žedan sam.

EVANĐELIST: A ondje je stajala posuda puna octa. I natakoshe na izopovu trsku spužvu natopljenju octom pa je primakoshe njegovim ustima. Čim Isus uze ocat, reče:

ISUS: Dvršeno je!

EVANĎELIST: I prignuvši glavu, preda duh.

Kad bude naviještena Gospodinova smrt, svi kleknu i malo se zastane.

Kako bijaše Priprava, da ne bi tijela ostala na križu subotom, jer velik je dan bio one subote, Židovi zamoliše Pilata da se raspetima prebiju golijeni i da se skinu. Dođoše dakle vojnici i prebiše golijeni prvomu i drugomu koji su s Isusom bili raspeti. Kada dođoše do Isusa i vidješe da je već umro, ne prebiše mu golijeni, nego mu jedan od vojnika kopljem probode bok i odmah poteče krv i voda. Onaj koji je vidio svjedoči i istinito je svjedočanstvo njegovo. On zna da govori istinu da i vi vjerujete jer se to dogodilo da se ispuni Pismo: 'Nijedna mu se kost neće slomiti.' I drugo opet Pismo veli: 'Gledat će onoga koga su proboli.' Nakon toga Josip iz Arimateje, koji je – kriomice, u strahu od Židova – bio učenik Isusov, zamoli Pilata da smije skinuti tijelo Isusovo. I dopusti mu Pilat. Josip dakle ode i skine Isusovo tijelo. A dođe i Nikodem – koji je ono prije bio došao Isusu noću – i donese sa sobom oko sto libara smjese smirne i aloja. Uzmu dakle tijelo Isusovo i poviju ga u povoje s miomirisima, kako je u Židova običaj za ukop. A na mjestu gdje je Isus bio raspet bijaše vrt i u vrtu nov grob u koji još nitko ne bijaše položen. Ondje dakle zbog židovske Priprave, jer grob bijaše blizu, polože Isusa.

Riječ Gospodnja.

Poljubac knjige se ispušta. Poslije čitanja Muke Gospodnje, ako je zgodno, neka se održi kratka homilija. Na kraju može svećenik pozvati vjernike da kratko vrijeme provedu u molitvi.